

M VÉSZETEK

11-12. évfolyam

Célok és feladatok

A kerettantervi szabályozás szerint a gimnázium 9–10. évfolyamán kötelező tantárgy az ének-zene, a vizuális kultúra, valamint kötelezően választható a mozgóképkultúra és médiaismeret, valamint a dráma és tánc. A 11–12. évfolyamon a művészetek műveltségterület tantárgyai közül az iskola döntheti el, hogy az adott órakeretből mely tantárgyakat és milyen arányban fogja tanítani. A 11–12. évfolyamon a művészetek műveltségterület kötelező összes óraszámkerete heti 2 óra/évfolyam. Ennek megfelelően iskolánk a 11–12. évfolyamon azt a lehetőséget választotta, hogy komplex művészeti oktatásban gondolkodva alakítja ki a művészeti tantárgyak strukturáját a helyi tantervében.

Tantárgyunk legfőbb célkitűzése, hogy a különféle művészeti területek fejlődéstörténetét együtt – komplex módon – kövesse nyomon a tanuló. Az érettségi előtti két évben a diákok szintetizáló képességének fejlesztését segítjük el azzal, hogy a gimnáziumi tanulmányok során a különféle tantárgyak (irodalom, történelem, ének-zene, rajz és esetlegesen a természettudományos tárgyak műveléstörténeti vonatkozásai) keretében tanult ismeretek összefüggéseire világítunk rá. Célunk, hogy összegző jellegű tudást szerezzenek tanulóink. A kerettantervi tematika ajánlásaiból is ezen szempontok szerint választottuk ki az elsajátítandó tartalmakat. Ezzel összhangban az alábbiakban részletezett célok és feladatok megvalósítása az egyetemes kultúrtörténet kronologikus tárgyalásán keresztül történik.

A művészetek tanításának célja, hogy a korábban megszerzett ismereteket, készségeket összegezze és az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlettebb szintre emelje. A művészetek történetiségének komplex megismerése járuljon hozzá a műveltségvilágkép kialakításához. A tantárgy oktatásának célja még a nevelésben a műveltségmagatartásra, az esztétikus, etikus életvitelre való kisugárzás is.

Ebbe a koncepcióba épül bele az utolsó két gimnáziumi évfolyamon a tánc és dráma művészetének korszakokon átvéve áttekintése, amely az elméleten túl nagy hangsúlyt fektet az önálló tanulói tevékenységre. A tevékenységet előkészítő elméleti ismeretek és az azt követő elemző beszélgetések a fogalmi ismeretek birtoklásával járnak, de nem valósulhatnak meg anélkül, hogy a tanulók megszerzett tudásukat, alakulóban lévő véleményüket, felvetődő kérdéseiket cselekvésbe ne emelnék. Az egyes drámai és színházi konvenciók megismerése és használata ezért tanár és tanuló számára egyaránt azzal a haszonnal jár, hogy a nehezen megfogalmazható (vagy éppen formálódó) gondolatok és érzelmek kifejezésére, illetve a meglévő ismeretek gyakorlati ellenőrzésére teremt lehetőséget. Fontosnak tartjuk a megfelelő elemző, értelmező eszköztár elsajátítását, és annak tudatos, adekvát használatát. Mindezek kapcsán különös hangsúlyt fektetünk a kortárs kultúrában való eligazodásra is.

Tantárgyunk a modern művészet megismertetésével és az annak megértéséhez szükséges befogadói magatartás kialakításával párhuzamosan a mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztését, az önálló és kritikus attitűd kialakítását és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázását is szolgálja és egyben a személyiségfejlesztés alapvető eszköze.

A mozgóképkultúra és médiaismeret kerettantervéből azokat az elemeket építettük be tantárgyunkba, amelyek a filmnyelvi tájékozottság és kifejezőkészség fejlesztése mellett első sorban a stílustörténet néhány fontos mozzanatának ismeretére, a műismeret és az elemzési készség fejlesztésére irányulnak.

A mozgóképkultúra és médiaismeret első sorban a médiaszövegek szövegértési képességének fejlesztését és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázását szolgálja, hiszen a média rendkívüli hatással van korunk emberének tájékozottságára,

személyiségére. Tömegek napirendjét osztja be a televízió, sugalmazza, hogyan gondolkodjunk a világ dolgairól, étkezési, vásárlási divatokat indít, hűsöket, eszményeket, életcélokat teremt. Az internet virtuális közege nagyon sok fiatal második otthonaként funkcionál, ahol több időt töltenek el, mint bárhol másutt. Mivel a média képes arra, hogy átformálja a nyelvet, az értékrendet, a ritmusérzékét, az ízlést, a vágyakat, a hűsöket, a tabukat, a művészetet és a műélvezetet, az alkotást és a befogadást egyaránt, a médianevelés a személyiségfejlesztés alapvető eszköze.

A médiaműveltség fejlesztése szoros kölcsönhatásban van a résztvevő és aktív állampolgári szerep elsajátításával, valamint a kritikai és kreatív képességek fejlesztésével. Ily módon hozzájárul a Nemzeti alaptantervben megjelenő kulcskompetenciák fejlesztése közül az *anyanyelvi kommunikációs készség, a digitális, a szociális és állampolgári kompetenciák, valamint az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező készség* fejlesztéséhez.

A sikeres mozgóképkultúra-médiaismeret oktatás kiemelten fejleszti a kommunikációs és együttműködési készséget, támogatja az alkotásra való beállítódást, fejleszti a problémamegoldó képességet, a megfigyelés, a tájékozódás, a rendszerezés képességét. Elemzéssel és az alkotói szerepek gyakoroltatásával fejleszti a reális énkép kialakítását. A művészi alkotásokban feltáruló konfliktusok értelmezésével, a valós emberi sorsok átélhető megjelenítésével segíti a toleráns, másokkal szemben empatikus személyiség kialakítását, az életvezetés és az érvényesülés során adódó krízishelyzetek humánus kezelését. Ily módon hozzájárul a kiemelt fejlesztési követelmények közül az *erkölcsi neveléshez, a demokráciára neveléshez, az önismeret és társas kultúra fejlesztéséhez, a testi és lelki egészségre neveléshez* és természetesen mindenekelőtt a *médiatudatosságra* neveléshez. A tantárgy oktatásának elsődleges célja, hogy a tanulók életkoruknak megfelelő felkészültséget szerezzenek a különböző médiaszövegekkel kapcsolatban az önálló és kritikus attitűd kialakítására, és nyitott szemlélettel használják a hagyományos és az új médiumokat – vagyis a mozgóképi írás-olvasástudás és a kritikai médiatudatosság fejlesztése. Ehhez az alsóbb iskolafokokon más tantárgyakban modulárisan megjelenített és elsajátított alapszintű mozgóképi nyelvvel és művelődéstörténeti tájékozottság áttekintésére, összekapcsolására, alkalmazására és továbbfejlesztésére, valamint a naiv fogyasztói szemlélet ártértékelésére van szükség.

A vizuális nevelés legfőbb célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a látható világ jelenségeinek, a vizuális művészi alkotásoknak árnyaltabb értelmezéséhez és megítéléséhez, környezetünk értelmének alakításához. A tantárgy így nemcsak a képzés- és iparművészet területeinek a feldolgozásával foglalkozik tehát, hanem tartalmi középpontjává emeli a vizuális jelenségek, közlések olyan köznapi formáinak vizsgálatát is, mint a tömegkommunikáció vizuális megjelenései, a legújabb elektronikus médiumokhoz kapcsolódó jelenségek és az épített, alakított környezet.

Vizuális kultúrából az alkotótevékenység gyakorlása ebben a szakaszban is fontos szerepet kap, amely egyrészt komplex, esetleges kutatómunkát igénylő feladatok megoldásával lehet hatékony, másrészt az önálló tanulói utak bejárásával a hatékony és önálló tanulás támogatásának is megteremtő lehetőséget.

A tantárgy kultúráközvetítő szerepe továbbra is jelentős, ráadásul a sikeres érettségi vizsga fontos kritériuma az összegző, felhasználó jellegű tudás bizonyítása, így a művészettörténeti és művészetelméleti problémák, ismeretek összegző jellegű rendszerezése kiemelt cél.

A gimnázium 11–12. évfolyamán a tanuló felismeri, hogy a különböző vizuális művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a vizuális események önálló feldolgozására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére, ennek során a művekben megjelenített témák, élethelyzetek, motívumok, formai megoldások közötti kapcsolódási pontokat azonosítani, többféle értelmezési kontextusban elhelyezni. A tanuló képes állóképi, plasztikai, mozgóképi és intermedialis karakter megjelenítésre. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal. Képes a média által alkalmazott álló- és mozgóképi

kifejez eszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására. Képes továbbá az épített és természeti környezet értékelésére, kritikai megítélésére. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Problémamegoldó tevékenységét nagymértékben a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Az ének-zene tantárgy a 11–12. évfolyamon az alábbi fejlesztési területeket képviseli hatékonyan: erkölcsi nevelés, nemzeti öntudat, hazafias nevelés, felelősségvállalás másokért, önkéntesség, médiatudatosságra nevelés, az önismeret és a társas kultúra fejlesztése, a testi és lelki egészségre nevelés. A kulcskompetenciák közül támogatja az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezés-képesség, anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia, kezdeményezés-képesség, vállalkozói kompetencia, hatékony, önálló tanulás fejlesztését.

Építünk a tanulók informatikai tudására és az internetkorszak hatásaira. A tanítás folyamatában az interaktivitás középpontba kerül, a tanítás-tanulás folyamatába lehetőség szerint bevonjuk a nagyobb zenei tapasztalatokkal rendelkező diákokat (kiselőadások, élő zenei bemutató, aktuális zenei jelenségekhez, történésekhez, eseményekhez kapcsolódó vitafórum).

Fejlesztési követelmények

Vizuális kultúra

A képzés művészet nagyobb korszakainak, a főbb műfajoknak, kompozíciós rendszereknek és technikáknak ismerete, legkiemelkedőbb alkotások felismerése, alkotók megnevezése. Tájékozottság a művészeti ágak, és műfajok formanyelvében a magyar és az egyetemes és művészettörténet néhány példája nyomán.

Önálló ismeretszerzés és rendszerezés képessége a művészeti kifejezőmódokkal kapcsolatban. A képzés művészeti ágak főbb jellemzőinek megismerése, a műfajok elemzésének néhány módszere (szóbeli és vizuális), az alkotások tartalmi, formai sajátosságainak feltárása. A festészetre, szobrászatra jellemző kifejezési eszközök megismerése, megjelenésük különböző korszakokban.

Képzés művészeti ágak, műfajok főbb jellemzői, a művészettörténet kulcsműveinek megismerése. A különféle művészettörténeti korszakok jellemző kompozíciós megoldásai, a művészi kiemelés eszközei, a térábrázolás módja és az adott kor világnézete és világképe közötti összefüggés meglátása.

A tanuló a képzés művészeti, irodalmi, színpadi és más alkotásokat tudja összekapcsolni a zenehallgatás élményével. Teljesítménykényszer nélkül, sokszínű tevékenységgel érezzük el, hogy a művészeteket is magukénak érezzék. Kapjanak indíttatást a további önmozgással és szerezzenek kell jártasságot annak technikáiban.

Dráma és tánc

A tanulók ismerjék meg a különböző színházi formák kulturális tradícióit, az alapvető színpadtechnikai eljárásokat, illetve a vítsék, összegezzék az ezzel kapcsolatosan az alsóbb évfolyamokban megszerzett ismereteiket. Sajátítsák el a dráma szerkezeti felépítésével, műfajaival kapcsolatos ismereteket, legyenek tudatában a színház összességében művészeti sajátosságainak.

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Műveket, műsorokat, illetve azok részleteinek csoportos vagy kiscsoportos megtekintése [a mozgóképi szövegek (film, televízió, videó, komputerjáték, web) terjedelméből adódóan a kötött órai kereteken belül többnyire csak a szövegek részleteken keresztüli felidézése, elemzése tervezhető, a műveket a kötött időkereteken kívül kell megtekinteni].

Mozgóképi szövegek feldolgozása egyéni, kiscsoportos vagy csoportos formában.

Az ábrázolás eszközeinek tanulmányozása után legyenek képesek az alapvető médiumfajokban saját munkák létrehozására.

Rövid tanulói beszámoló, kiseladás, demonstráció (pl. alkotók pályaképe, filmstílusok, filmművek bemutatása, nézettségi adatok feldolgozása, fogyasztói szokások, trendek értelmezése, művelődéstörténeti háttér ismertetése szakirodalom vagy önálló informálódás alapján).

Legyenek képesek a tömegkultúra és a magas kultúra megkülönböztetésére.

Ismerjék meg a magyar és az egyetemes filmművészet néhány jelentős korszakát és alkotóját.

A média társadalmi szerepe, használata, tömegkommunikáció, hálózati kommunikáció fogalmainak és jellemzőinek megismerése mellett az új média társadalmi szerepe, használata, nyelvi és kommunikációs sajátosságai is központi szerepet kapnak a tananyagban.

Ének-zene

A különböző művészettörténeti korszakok, stílusok tanulmányozása közben a korszak zenei stílusával ismerkednek meg a tanulók. Zenei szemelvények meghallgatása és elemzése közben elsajátítják és gyakorolják a zenei művek befogadásához szükséges kompetenciákat. A zene és más művészeti ágak kapcsolata is kiemelt helyet kap a tartalmak között.

Fontos tevékenységek: a már megszerzett ismeretek rendszerezése, szintetizálása, önálló tanulói tevékenységgel való beszámoló, projektmunka készítése. A megismert korszakok stílusjegyeinek felismerése, megkülönböztetése. Kutatómunka, szakirodalom keresése és kritikai feldolgozása.

11. évfolyam

Évi óraszám: 72

TÉMAKÖR TARTALOM

A nagy ókori birodalmak művészetéből 4 óra	Egyiptom, Mezopotámia, Izrael, India, Kína, Japán, indián művészet.	Az építészet, szobrászat, festészet, irodalom, tánc és zene jellemzői és korszakos jelentőségük alkotásainak megismerése, elemzése, tanulói kiseladások, prezentációk készítése

Az ókori görög kultúra, színjátás, képzőművészet 13 óra	Az ókori színház és drámája	rituális gyökerek, a dráma kialakulása, jellemzői, műfajai, szerkezeti felépítése, az előadások jellemzői

A korszak nagy drámaírói	Szophoklész, Plautus

Építészet	a görög színház és lakóház

Egyéb vizuális művészetek	vázafestészet, szobrászat

Zene- tánc és öltözködéskultúra az ókori Görögországban	

Az ókori római m vészete 6 óra	Róma építésze, szobrászata, festészet, irodalom.	Építészet: templom, fórum, fürd , cirkusz, ház, diadalív Szobrászat: portrém vészete, történelmi domborm Festészet: falfestészet Irodalom: Catullus, Horatius, Vergilius, Ovidius, Tacitus, Seneca
	Pannónia provincia m vészete	A római kultúra magyarországi nyomai
	Görög és római mitológiai történetek a zenében és a képz m vészetekben	Tanulói prezentációk alapján
A középkor m vészete 6 óra	Az ókeresztény m vészete. A népvándorlás korának m vészete. A magyarság m vészete a honfoglalás korában	Biblia – Ószövetség, Újszövetség-a Biblia és a m vészetek kapcsolata Építészet: katakombák, templom, bazilika Szobrászat: szarkofágok Festészet: katakombák festészet, miniatúra-, mozaik- és ikonfestészet Irodalom: apokrifek, himnuszok Zene: gregorián, liturgikus zene, I. Nagy Szent Gergely
	A román m vészete Nyugat-Európában és Magyarországon	Építészet: egyházi, világi épületek Festészet: kódexek, miniatúrák, iniciálék Irodalom: egyházi és lovagi irodalom, Zene: többszólamúság, Arezzo Guidó, mise Tánc: misztériumjáték, intermedium,
	A gótikus m vészete Nyugat-Európában és Magyarországon	trubadúrzene, minnesänger, Walter von der Vogelweide, Orff: Carmina Burana Szobrászat: épületszobrászat
	Irodalom és zene kapcsolata	

**A reneszánsz
művészete**
13 óra

humanizmus, reformáció,
reneszánsz

Szemelvények az európai és a magyar
reneszánsz irodalmából: Petrarca, Boccaccio

a reneszánsz művészete
nagy korszakai és alkotói

Pl.: trecento, quattrocento, cinquecento
Brunelleschi, Michelangelo, Leonardo,
Botticelli, Raffaello

a reneszánsz tánc és zene
világa, öltözködéskultúra

vokális zene, mise, motetta, madrigál, pl.
Palestrina, Lassus, Willaert, Byrd, Josquin du
Prés

Shakespeare színháza és
néhány drámája

az angol reneszánsz színház és dráma
jellemzői, a shakespeare-i dramaturgia és
nyelvezet (pl.: Szentivánéji álom), tragédiák
és komédiák

Irodalom és zene

Mendelsson: Szentivánéji álom

A reneszánsz
Magyarországon

kulturális élet Mátyás korában
Janus Pannonius, Balassi Bálint, Vitéz János,
Tinódi Lantos Sebestyén, Bakfark Bálint

**A barokk
művészete**
12 óra

i
Történelmi, társadalmi és
filozófiai háttér

az ellenreformáció

Vizuális művészetek

templomok, kolostorok paloták, kastélyok,
színházak, iskolák, termek pl.:Bernini,
tájképek, pogánymítosz, illuzionisztikus
térábrázolás, pl. Caravaggio, Murillo,
Rubens, Van Dych, Maulbertsch

Irodalom

a barokk eposz és retorika, pl. Tasso, Milton,
Lope de Vega

Zene

opera, oratórium, concerto, szvit, passió,
kantáta,pl. Monteverdi, Purcell, Vivaldi,
Bach, Händel, Telemann

Tánc- és
öltözködéskultúra

kering , polka, mazurka, menüett, XIV.
Lajos, a Napkirály udvara

A barokk
Magyarországon

pl. Fazola Henrik, Zrínyi Miklós, Mányoki
Ádám, Mikes Kelemen, Pázmány Péter,
Apáczai Csere János, Eszterházy Pál,

A rokokó megjelenése

verbunkos, csárdás, kuruc-dalok

A felvilágosodás korának stílusirányzatai 12 óra	Történelmi, társadalmi háttére	A korábban tanultak felidézése, rendszerezése, a tanult korszakok jellemzőinek felismerése, összefüggéseinek meglátása, a művek elemzése, művészi élmények alapján saját vélemény, gondolatok megfogalmazása, egyéni és csoportos prezentációk létrehozása
	A francia és német felvilágosodás nagy alakjai	Pl. Pascal, Voltaire, Montesquieu, Rousseau, a francia Enciklopédia
	A klasszicizmus vizuális kultúrája és irodalma	Pl. Soufflot, Gaiety, Canova, Houdon, Falconet, David, Ingres, Hogarth, Gainsborough
	Zene	Bécs központú klasszicizmus – Haydn, Mozart, Beethoven
	Tánc	balett
	A francia klasszicista dráma	Moliere színháza (pl.: A fősvény)
	A szentimentalizmus	Rousseau, Goethe napló- és levélregény, sírköltészet
	A korszak magyar vonatkozásai	építészet - Pollack Mihály, Hild József, William. és Adam Clark szobrászat – Ferenczy István

**Ismétlés,
rendszerezés,
számonkérés**
6 óra

A továbbhaladás feltételei

Az ókor, a középkor, a reneszánsz, a barokk és a felvilágosodás korának stílusjegyeit ismeri a tanuló, többször látott, hallott, elemzett műveket felismer.

Egyes művészi alkotások megnevezése témáik, hallott, olvasott részleteik alapján.

A legfontosabb színházi műfajok, stílusok, kifejezéseszközök ismerete, felismerése. A legfontosabb színházi és drámai fogalmak ismerete, alkalmazása.

Szemponatok a tanulók teljesítményének értékeléséhez

Az értékelés célja a tanuló elhaladásának, illetve a tanári közvetítés módjainak (a tanítás eredményességének) vizsgálata.

A tanuló a képzés művészi, irodalmi, színpadi és más alkotásokat tudja összekapcsolni a zenehallgatás élményével. A kifejezési formák és műfajok néhány alapjellemzőjének birtokában legyen ismerete a művészetek kifejezési lehetőségeiről. Teljesítménykényszer nélkül, sokszínű

tevékenységgel érjük el, hogy a m vészeteket magukénak érezzék. Kapjanak indíttatást a további önm vel déshez és szerezenek kell jártasságot annak technikáiban.

A tanárnak a tanulók évközi munkáját folyamatosan figyelemmel kell kísérnie. A tanulók teljesítményének osztályzattal történ értékelése a tanulói ismeretek, tevékenységek, szóbeli, írásbeli értékelése alapján történhet:

- Különféle tevékenységi formákban mutatott aktivitás, a társakkal való együttm ködés képessége.
- Szóbeli, írásbeli beszámoló egy-egy résztémából.
- Kisel adás, írásbeli vagy szóbeli beszámoló egy-egy témakörben a megadott szakirodalom, vagy önálló gy jtés alapján.
- El re kiadott témák közül tetszés szerint választott kérdéskör feldolgozása (képi, írásbeli, szóbeli).
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Az egyes részterületeken legalább 20%-os teljesítmény elérése.

12. évfolyam

Évi óraszám: 62

TÉMAKÖRÖK TARTALMAK

A romantika

9 óra

A romantika a vizuális művészetekben és a zenében

régészet, távol-keleti építészet; új épülettípusok, vasszerkezetek, üvegcsarnokok, tájépítészet, műromok, pl. Nash, Paxton, Géricault, Delacroix, Blake, Turner, Constable, Goya

dal, opera, szimfonikus költemény, programzene, balett, az európai romantikus zene nagy alakjai, pl.: Schubert, Mendelssohn, Brahms, Berlioz, Chopin, Csajkovszkij, Muszorgszkij, Verdi, Wagner

Tánc

polka, mazurka, polonéz, kánkán

A magyar romantika

Választás az alábbi alkotók közül:
építészet – Ybl Miklós, Feszli Frigyes,
festészet – Madarász Viktor, Székely Bertalan,
Markó Károly, Zichy Mihály
szobrászat – Izsó Miklós, Stróbl Alajos,
irodalom – Katona József, Kölcsey Ferenc,
Vörösmarty Mihály, Széchenyi István, Petőfi Sándor, Arany János, Fáy András, Jósika Miklós, Jókai Mór
zene – Liszt Ferenc, Erkel Ferenc
tánc – körmagyar, csárdás, palotás

A magyar nemzeti színjátszás kialakulása, romantikus drámairodalmunk

Vörösmarty Mihály, Katona József

A realizmus és a naturalizmus

8 óra

A realizmus a vizuális művészetekben

Stílusjegyek és alkotók. Pl.: Courbet, Millet, Daubigny,

A polgári dráma kialakulása

Ibsen dramaturgiája, az analitikus drámaszerkezet

Csehov dramaturgiája

A XIX. század közepét l a XX. század elejéig terjed id szak m vészete
10 óra

Válogatás az impresszionizmus, a szecesszió és a szimbolizmus nagy alkotóinak munkásságából

Pl.: Manet, Monet, Renoir, Degas, Rodin, Debussy, Ravel, Cézanne, Gauguin, Van Gogh
Zene és irodalom, képz m vészet kapcsolatai

Az avantgárd és a modernizmus
10 óra

Kubizmus, futurizmus, expresszionizmus, szürrealizmus

Pl. Picasso, Marinetti, Boccioni, Tzara

Brecht epikus színháza

A XX. század meghatározó színházi irányzatai

A tanulók érdekl ési körének megfelelő en és szaktanár választása alapján néhány modern m vészeti törekvés megismertetése

Korunk kultúrájának néhány kérdése - média, új média
20 óra

Kommunikáció-
tömegkommunikáció

Egyén és közösség viszonya az információs társadalomban

Szövegtípusok, m fajok a médiában

Internetes szövegépítkezés

Blog, közösségi oldalak, online hírportálok, hypertext, interaktivitás

A média társadalmi szerepe

Reklámok

Médiaetika

Az ismeretek rendszerezése, összefoglalása, számonkérése
5 óra

Követelmények

A tanuló ismerje a fel a romantika, a realizmus, a naturalizmus, a XIX. század második fele és a XX. század m vészeti irányzatait. Néhány stílusjegy ismeretében tudja megnevezni az adott m vészeti irányzatot. A képz m vészeti-, az irodalmi-, a zenei-, a tánc és egyéb m faj jellegzetes ismeretein túl ismerje az irányzatban alkotó jeles m vészeket, s azok híres alkotásait. Tudja az egyes m vészetek történetiségét önállóan és komplex módon figyelemmel kísérni. Teljesítménykényszer nélkül, sokszín rávezetéssel érvük el, hogy a m vészeti ismeretekben is jártas, kim velt emberekké váljanak, s hogy a m vészeteket is magukénak érezzék. A megszerzett ismeretekkel kapjanak indíttatást a további önm vel déshez és szerezzenek jártasságot annak technikáiban.

A tanuló legyen tisztában a modern média alapvető fajaival, a kódási mechanizmusával. Legyen tisztában a média befolyásolási technikáival, tudatosítsa és alakítsa saját befogadási szokásait.

Szemponatok a tanulók teljesítményének értékeléséhez

A romantika művészeti irányzata mellett a XIX. század második felének, valamint a XX. század művészeti stílusjegyeinek komplex módon történő ismerete többször látott, hallott, olvasott alkotásokban, művekben.

Egyes művészeti alkotások megnevezése témáik látott-, hallott-, olvasott részletei alapján. A híres alkotók műveinek, munkásságának rövid ismerete, történeti korban való biztos elhelyezése, a műfajokban való tevékenységének, valamint híressé vált alkotásainak ismerete.

A tanárnak a tanulók évközi munkáját folyamatosan figyelemmel kell kísérnie. A tanulók teljesítményének osztályzattal, vagy szöveges formában történő értékelése a tanulói ismeretek, tevékenységek, szóbeli, írásbeli értékelése alapján történhet:

- Különböző tevékenységi formákban mutatott aktivitás, a társakkal való együttműködés képessége.
- Kiselőadás, írásbeli vagy szóbeli beszámoló egy-egy témakörben a megadott szakirodalom, vagy önálló gyűjtés alapján.
- Előre kiadott témák közül tetszés szerint választott kérdéskör feldolgozása munkanapló formájában (képi, írásbeli, szóbeli).
- A tanulók saját munkáinak esztétikai színvonala.
- Az egyes részterületeken elért legalább 20%-os teljesítmény.